

SŁOWO DAJĘ 2010/2011
Konkurs językowy dla uczniów szkół podstawowych – etap I

Ech, muzyka, muzyka...

Czas pracy: 60 minut

Maksymalna liczba punktów: 40

.....
Imię i nazwisko ucznia

.....
data

.....
klasa

Witaj!

Przeczytaj uważnie teksty i wszystkie zadania.

W każdym z zadań zamkniętych od 1. do 25. wybierz jedną poprawną odpowiedź i zaznacz ją kółkiem.

W zadaniu 26. (otwartym) wypowiedź zapisz starannie w wyznaczonym miejscu. Pomyłki przekreślaj.

Powodzenia!

Czesław Miłosz

Muzyka

Warto byłoby, pisząc o muzyce, mówić nie tylko o dźwięku, także o samej czynności. Widzieć orkiestrę symfoniczną albo kwartet w działaniu, to przecież cudowne. Już to, że zebrali się, z różnych dzielnic miasta, z różnych układów rodzinnych, z różnych mieszkań, domów, widoków ze swego okna, i razem wykonują, czyli razem poddają się rozkazowi zapisanych na papierze dźwięków, jest godne podziwu. A tu jeszcze ich, inne u każdego, właściwości – ten łysy, tamten znów brodaty, ten chudzielec, tamta w zielonej sukni wyróżniającej się wśród fraków. Wykonują, to znaczy służą czemuś, co ma inne trwanie niż oni i inny rodzaj istnienia. Było, zanim się urodzili, i będzie, mniejsza z tym jak długo, ale dłużej niż oni. (...) Na granicy tej krainy prowadzą po strunach swoje smyczki, przyciskają klawisze fortepianu, dmą we flet i rożek myśliwski. A z tego dla nas ogromna radość, myśl o tym, jak wspinały, bogaty i różnorodny jest ludzki świat.

Czesław Miłosz, *Piesek przydrożny*, Wydawnictwo Znak, Kraków 1999.

1. Tekst Czesława Miłosza jest:
 - A. rozważaniem o muzyce,
 - B. rozprawą naukową,
 - C. instrukcją gry na skrzypcach,
 - D. recenzją z koncertu muzyki poważnej.
2. Która myśl najtrafniej oddaje sens utworu?
 - A. Najważniejszy w orkiestrze jest dyrygent.
 - B. Muzyka wzbogaca nasze życie.
 - C. Dźwięki kwartetu brzmią cudownie.
 - D. Kompozycje dawnych mistrzów są godne podziwu.
3. Zdanie *Razem poddają się rozkazowi zapisanych na papierze dźwięków* oznacza, że muzycy:
 - A. razem zachwycają się muzyką;
 - B. grają zgodnie z zapisem nutowym;
 - C. zapisują na papierze dźwięki;
 - D. nie spóźniają się na próby.

4. *Frak* to:
- elegancki strój męski,
 - instrument klawiszowy,
 - żakiet damski,
 - inaczej batuta.
5. Który wyraz nie wiąże się z dźwiękiem?
- akustyczny,
 - fonetyczny,
 - głosowy,
 - wdzięczny.
6. W którym szeregu we wszystkich wyrazach brakuje „h”?
- ...armonia, grze...otka, ...arfa;
 - śmie..., ...i...ot, re...ot;
 - ...armider, ...ałas, ...uk;
 - ...ór, ...ejnał, ...ymn.
7. *Zapisane na papierze dźwięki* można nazwać:
- pięciolinia,
 - partyturą,
 - kluczem wiolinowym.
 - Wszystkie odpowiedzi są poprawne.
8. Wskaż bezokolicznik podkreślonego czasownika w zwrocie *dmą we flet*:
- dać,
 - dać,
 - dmuchać,
 - dmuchnąć.
9. Wskaż wyrazy pokrewne do rzeczownika *rozek*:
- róg, rogowy;
 - rozeń, różny;
 - trąbka, fagot;
 - rogalik, drożdżowy.
10. Potoczny zwrot *puścić kogoś w trąbę* znaczy:
- uderzyć kogoś w nos;
 - obgadywać kogoś;
 - zrujnować kogoś;
 - porzucić kogoś.
11. O kimś, kto śpiewa wyłącznie dla własnej przyjemności, powiesz:
- śpiewa, jak mu zagrają;
 - śpiewa sobie a muzom;
 - śpiewa jak z nut;
 - śpiewa cienkim głosem.
12. *Meloman* to:
- członek zespołu muzycznego,
 - sufler w operze,
 - zapałony miłośnik muzyki,
 - człowiek w meloniku.
13. Podkreślone w tekście Czesława Miłosza wypowiedzenie jest:
- zdaniem pojedynczym,
 - zdaniem złożonym współrzędnie,
 - zdaniem złożonym podrzędnie,
 - równoważnikiem zdania.
14. Wskaż poprawną interpunkcję w przytoczonej myśli Adama Mickiewicza:
- Muzyk zmiesza orkiestrę najlepiej dobraną jeśli grając stara się, aby go słyszano.*
 - Muzyk zmiesza orkiestrę, najlepiej dobraną jeśli grając stara się, aby go słyszano.*
 - Muzyk zmiesza orkiestrę najlepiej dobraną, jeśli grając stara się aby go słyszano.*
 - Muzyk zmiesza orkiestrę najlepiej dobraną, jeśli grając, stara się, aby go słyszano.*

Konstanty Ildefons Gałczyński
Dziecko się rodzi

(...)
*O, dajcie mi te małe skrzypce,
może na skrzypcach wygram
wiatr i pochylą ulicę,
i noc, co taka niezwykła.*

*Uwzględnijcie mizerne granie,
a nie bijcie, gdy wezmę źle
Jaki ton na strunie baraniej,
na g, d, a czy e.*

*Na moście stoję. Przez liście
światło na smyk sypie.
Słuchajcie: to córka nuci
w czarodziejskim pudełku skrzypiec:*

(...)
*Ech, muzyka, muzyka, muzyka,
spod smyka zielony kurz,
lecą gwiazdy zielone spod smyka,
damy karo, bukiety róż.*

(...)
*Dach śpiewa. Dom śpiewa. Kot wstaje
i na młynku do kawy gra.
A płomyk przed świętym Mikołajem
jak szczerzłota ła.*

15. Podmiotem lirycznym wiersza jest:
 - A. jesienny wiatr,
 - B. święty Mikołaj,
 - C. małe dziecko,
 - D. szczęśliwy ojciec.
16. W wierszu Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego dominują uczucia:
 - A. podziwu, szacunku;
 - B. uniesienia, radości;
 - C. smutku, obawy;
 - D. miłości, przyjaźni.
17. W której zwrotce wiersza znajduje się porównanie?
 - A. pierwszej,
 - B. trzeciej,
 - C. czwartej,
 - D. piątej.
18. Słowa *gdy wezmę źle jakiś ton na strunie baraniej* oznaczają:
 - A. akompaniament na bębnie;
 - B. grę na instrumencie smyczkowym;
 - C. dźwięki fałszywe, nieczyste;
 - D. muzykę rytmiczną, głośną.
19. Który przedrostek nie pasuje do czasownika grać?
 - A. prze-,
 - B. nad-,
 - C. na-,
 - D. za-.

